

Beszámoló a „Domotikai Akadémia: Intelligens épületek? Miért ne?” témájú szakbizottsági rendezvényről („Pódiumbeszélgetések a Minőségről” sorozat)

Az Építésügyi, Közigazgatási, Szolgáltatási és Terminológiai Szakbizottságok 2015. február 23-án az EOQ MNB Képzési Központban mintegy 20 fő részvételével közös délutáni rendezvényt tartottak. A meghívott előadó *Horváth János*, a téma szakértője, az Informatikai Tárcaközi Bizottság (ITB) nyugalmazott elnöke röviden vázolta a domotika, mint viszonylag új tudományág és épületfejlesztési irányzat fogalmát, jelenlegi helyzetét és célkitűzéseit.

Az informatika elérte az építészetet is, hiszen egyre inkább elterjedőben vannak az úgynevezett intelligens épületek, amelyek kialakítása során az építési termékek elsősorban a számítástechnikával lépnek kapcsolatba. Ennek jelentősége az energiatakarékosság, a klímavédelem és egyéb biztonsági kérdések előtérbe kerülésével különösen felértékelődik, hiszen a modern informatika nélkül nem adható hatékony válasz ezekre az új kihívásokra. Az ún. intelligens épületekben minden emberi beavatkozás nélkül, távvezérlés segítségével működtethetők a különböző berendezések, ami azt jelenti, hogy informatikai termékek hatolnak be olyan folyamatokba, amelyek korábban mechanikus jellegűek voltak. Lakásunk ugyanis több olyan hálózat – víz-, gáz- és áramellátás – része, amit mi már természetesnek veszünk és ezek biztosítják a komfortérzetünket. Most ezek az eszközök megújulnak és informatikai tartalommal töltődnek fel, vagyis egy olyan távvezérelt program lesz mögöttük, ami lehetővé teszi a hibák előre jelzését és a berendezési eszközök korlátlan fejlesztését. A szabványos alkatrészek a gyártótól függetlenül cserélhetők lesznek.

A domotika (az épületek informatizálása) Franciaországból kiindulva hamar elterjedt Nyugat-Európában, Magyarország azonban az Európai Unió által is megfogalmazott fejlesztési irányokhoz képest mintegy 15-20 éves lemaradásban van Nyugat-Európaéhoz képest az intelligens épületek területén. Mivel ma nálunk gyakorlatilag nincs gazdája ennek a témának, a felzárkózásban sokat segíthetne egy később önfenntartóvá váló **domotikai kompetencia központ** létrehozása elsősorban a külföldi tapasztalatok és ajánlások átvételére, amely összehangolná az ágazat és a piaci szereplők tevékenységét, s megszüntetné hazánk külföldieknek való kiszolgáltatottságát. Az ehhez szükséges eszközök a számítástechnika töretlen fejlődése révén adóttak, viszont a tervezésben és a kivitelezésben részt vevő szakemberek képzése még nincs megszervezve. Csak néhány felsőoktatási intézményben foglalkoznak domotikával, de a tananyagok nincsenek egymással összehangolva. A Magyarországon levő 4,3 millió lakás (nemzeti vagyunk 75%-át épületek, építmények testesítik meg!) mindössze 10%-ánál alkalmaznak domotikát, holott Nyugaton ez az arány már eléri a 70%-ot. Az új informatikai szabványoknak megfelelően szükséges a jogszabályi háttér korszerűsítése is.

Dr. Kovács Oszkár, a Magyar Mérnöki Kamara Hírközlési és Informatikai Tagozatának elnöke hozzászólásában megemlítette, hogy az ő vezetése alatt a Kamarán belül létrehoztak egy Domotikai Munkabizottságot, de itt megrekedt a dolog. A legnagyobb hiányosságot abban látja, hogy az épületi téma egyik tagozat illetékességi körébe sem tartozik bele egyértelműen (valójában egy kicsit mindegyik tagozat kompetenciáját érinti), így azok egymás között lepasszolják azt. Pedig a Kamara hírnevét öregbítené, ha valamilyen forrást találna az említett domotikai kompetencia központ létrehozásához. A fő probléma ugyanis a gondolkodásmód megváltoztatásában rejlik. *Dr. Boross Ferenc* szerint hatalmas káosz, elmaradottság és tehetetlenség uralkodik ezen a téren: amíg a politikai akarat és a kormányzati hozzáállás nem változik meg, nem számíthatunk látványos eredményekre. *Földesi Tamás* a szabványosítás és a minőségirányítási rendszerek jelentőségére hívta fel a figyelmet az építőipar területén. Az informatika horizontális jellegéből kiindulva a gondolkodásmód megváltoztatásához átfogó szemlélet kialakítására van szükség. Sajnos, az állami támogatás vagy kezdeményezés valóban reménytelennek látszik.

Zárszavában *Dr. Dudás Ferenc*, az EOQ MNB Közigazgatási Szakbizottságának elnöke köszönetet mondott a „ragyogó” előadásért és a hozzászólásokban is visszatükröződő nagy érdeklődésért. Mivel a domotika tudománya alapvető jelentőséggel bír az életminőség javítása terén, javasolta a téma továbbvitelét az EOQ Magyar Nemzeti Bizottság vezetése felé.

Várkonyi Gábor